

**УНІВЕРСИТЕТ УШИНСЬКОГО
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ, СПОРТУ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ**

**КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА
СПОРТИВНИХ ДИСЦИПЛІН**

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ,
СПОРТУ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

**МАТЕРІАЛИ VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
17-18 листопада 2022 року**

Одеса
Букаєв Вадим Вікторович
2022

УДК 370.15+371.302.81+613

C916

*Друкується згідно з рішенням Вченої ради Державного закладу
“Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського”*

Протокол № 5 від 24.11.2022

Джуринський П. Б. доктор педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та реабілітації, Університету Ушинського – голова оргкомітету;

Башавець Н. А. доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського; заступник – голови оргкомітету;

Дразіна Є. В. кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського;

Р. Урбан, професор, Голова вченої ради Інституту фізичної культури Щецинського університету (Польща);

М. Крету, професор, факультет фізичного виховання та спорту, Університет Пітешті (Румунія);

Афтімічук О. Є. доктор педагогічних наук, професор. ДУФВіС (м. Кишинів, республіка Молдова);

Ігнатенко С. О. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського;

Дроздова К. В. кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського.

Кучеренко Г. В. кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського.

Богатов А. О. викладач кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського.

Рецизенти:

Соколова Ганна Борисівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри дефектології та фізичної реабілітації, в.о. декана медичного факультету Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Кошура Андрій Вікторович - Кандидат педагогічних наук Доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинський державний медичний університет Чернівці

Сучасні проблеми фізичного виховання, спорту та здоров'я людини
C916 : матеріали VI інтернет-конференції (м. Одеса, 17-18 листопада
2022р.). – Одеса. : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. – 221 с.

У збірнику матеріалів конференції розглянуті всебічні аспекти організації занять з фізичного виховання, спорту і здоров'я людини.

At the conference proceedings are considered comprehensive aspects of physical education and sports.

УДК 370.15+371.302.81+613.7

© Заклад вищої освіти
«Університет Ушинського», 2022

ОРГАНІЗАЦІЙНІ УМОВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ СПОРТИВНИХ КЛУБІВ В УКРАЇНІ

Аніканов І. В.

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний Університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Анотація. Автором розкрито сутність організації соціально-економічної діяльності спортивних клубів. Підкреслено актуальність оптимізації управління діяльністю спортивних клубів в Україні.

Актуальність. Сфера фізична культура та спорт є невід'ємною частиною способу життя сучасної людини, саме фізкультурно-спортивні послуги, які надаються фізкультурно-спортивними організаціями різними за функціональним призначенням та організаційно-правовою формою, використовуються суспільством для всебічного фізичного і духовного розвитку, зміцнення здоров'я, профілактики захворювань, формування здорового способу життя, подовження активного творчого довголіття, підвищення ділової активності. Однак, упродовж останніх років спостерігається зниження рівня фізичного розвитку і фізичної підготовленості, тривалості життя населення, підвищення показників захворюваності, інвалідності. Це свідчить про необхідність вирішення комплексу організаційних питань щодо стимулювання державою суб'єктів сфери спорту щодо надання якісних фізкультурно-спортивних та оздоровчих послуг населенню.

Виклад основного матеріалу. У Стратегії розвитку фізичної культури і спорту до 2028 року спорт позиціонується як частина іміджевої складової держави. При чому, нагадується на слабкому розвитку базових організаційних утворень, в тому числі спортивних клубів. Одним із завдань щодо досягнення стратегічних цілей розвитку фізичної культури і спорту є реформування системи резервного спорту, шляхом удосконалення діяльності спортивних клубів різної форми власності, розгалуження їхньої мережі на місцевому рівні [4].

Ураховуючи постійний вплив процесів глобалізації економічних відносин та характер трансформаційно-інституційних реформ, визначається, що потенціал розвитку господарського права, законодавства та оптимізації організації управління спортивними клубами є необмеженим [2, 3].

Фактично в Україні існує велика кількість спортивних клубів різного спрямування та походження, серед яких є клуби з різних видів спорту, є клуби, що забезпечують професійну підготовку спортсменів, і такі, що можна віднести до фітнес-індустрії. В основу такого розподілу покладено кінцеве призначення їх діяльності, її характер та цілу низку змістовних ознак [1].

Сучасні дослідження організаційних умов розвитку системи спортивних клубів на різних рівнях (соціально-економічні, соціологічні, соціально-психологічні, правові) основні напрями, проблеми та завдання в значній мірі орієнтують на розкриття зв'язків та залежностей між формальними та динамічними характеристиками їх організаційних структур, з одного боку, та успішністю та ефективністю людської діяльності з іншого.

Системний аналіз організаційних умов розвитку спортивних клубів в Україні, дозволяє автору припустити, що особливе місце в оптимізації управління діяльністю спортивних клубів займають проблеми формування та розвитку колективних суб'єктів, які реалізують цілі та завдання соціальної діяльності по наданню фізкультурно-спортивних та оздоровчих послуг. Оптимізація структурних та динамічних механізмів функціонування таких суб'єктів виступає важливою умовою розвитку різних сфер людської діяльності, а наукові роботи в цьому напрямку збагачують фундаментальні дослідження багатьох галузей знань.

Існуюча проблема необхідності адекватної правової інституціоналізації спортивних клубів як юридичних осіб є доволі актуальною і має бути вирішена в ході спортивної реформи.

Слід зазначити, що спортивні клуби як соціально-економічна система з точки зору їх організації мають у свою чергу два напрями існування. По-перше, вони існують у встановлених законодавством публічно-правових формах, є складовою освітнього процесу навчальних програм закладів освіти і забезпечується державою. По-друге, фізкультурно-спортивна та оздоровча діяльність в спортивних клубах може базуватись на засадах приватної ініціативи.

Діяльність спортивних клубів є по своїй суті актом і особистим і громадським, в зв'язку з цим, впливає як на саму людину, його цілі, цінності, розвиток, так і на його соціальне та природне середовище. Діяльність спортивних клубів за характером протікання та засобам її реалізації складно опосередкована минулим та теперішнім досвідом, соціальними та культурними механізмами регуляції. Комплекси проблем організації життєдіяльності спортивних клубів як систем, схильних до самоорганізації, пов'язані, з одного боку, із складними процесами гуманізації, а з іншого – з особливостями часової трансформації соціальної діяльності.

Таким чином, явище соціально-економічної діяльності спортивних клубів має різні аспекти можливого аналізу. Найбільш загальними характеристиками є її цілеспрямованість, функція перетворення, наслідковий зв'язок із суспільними умовами її реалізації, що передбачає розподіл праці, кооперацію функцій, взаємодію та спілкування суб'єктів діяльності. Соціально-економічна

діяльність спортивних клубів – це виконання суб'єктом історично-конкретних суспільних функцій, необхідних для існування та розвитку суспільної системи.

Для організації діяльності спортивних клубів необхідно дотримуватися таких принципів оптимізації: відповідність; економічність; регламентність; самоконтроль; інтегральність; адаптивність.

Література:

1. Заїченко Л.І. Спортивний клуб в умовах комерціалізації: організаційно-правова форма: [Наукова доповідь]. Х: Юрайт, 2015. 144 с.

2. Куроченко І. Правові, організаційні та методичні засади фізичної культури і спорту в Україні: навчальний практикум. Ірпінь: Видавництво Національного університету ДПС України, 2016. 596 с.

3. Стахів І. М. Регулювання ринку спортивно-оздоровчих послуг в Україні: монографія. Львів: УП, 2017. 200 с.

4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року» від 4 листопада 2020 р. №1089. Київ. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-%D0%BF#Text>

ДОПІНГ У СПОРТІ ТА ЙОГО ПОШИРЕННЯ СЕРЕД ГРУП РИЗИКУ

Артем'єва Л. О. Джуринський П. Б.

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Актуальність. Зараз допінг став глобальною проблемою, яка супроводжує міжнародні спортивні події в усьому світі. Міжнародні спортивні федерації на чолі з Міжнародним олімпійським комітетом протягом останніх років намагалися зупинити поширення цієї проблеми, але безрезультатно. Очікувалося, що завдяки освітнім програмам, тестуванню та підтримуючому медичному лікуванню ця поведінка зловживання психоактивними речовинами зменшиться. На жаль, цього не сталося. Насправді професійні спортсмени зловживають новими, потужнішими та невиявленими допінговими методами та речовинами, а також розвинули складні мережі розповсюдження. Професійні спортсмени часто є зразком для наслідування підлітків і молоді, які часто імітують їхню поведінку, включаючи зловживання наркотиками.

Кредо Олімпіади говорить: «В іграх головне не перемога, а участь. Головне не перемогти, а добре боротися». Якою б благородною не була ця мета, вона має мало спільного з реальністю сучасного спортивного світу. Спортсмени винагороджуються за перемоги практично на всіх рівнях змагань.